

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW WILNA I ZIEMI WILEŃSKIEJ

ZARZĄD GŁÓWNY

Toruń . 12.11.2015

SZANOWNI PAŃSTWO !

Powstanie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika Miasto Toruń zawdzięcza kadrze naukowej, administracyjnej, bibliotekarzom i pracownikom obsługi, którzy w liczbie kilkuset osób przybyli 70 lat temu do Grodu Kopernika, głównie z Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. „Toruń był naszym wyborem i oczywiście magnesem dla nas jako miejsce urodzenia Kopernika” - wspominała po latach prof. Wilhelmina Iwanowska, Honorowy Obywatel Torunia i Prezes Honorowy Towarzystwa Miłośników Wilna Ziemi Wileńskiej. Organizacyjne, dydaktyczne i naukowe podwaliny pod nową Uczelnię, która od chwili powstania aż do dnia dzisiejszego dobrze służy Toruniowi, Województwu Kujawsko- Pomorskiemu oraz całej polskiej nauce, kulturze i sztuce - kładli tacy wybitni uczeni, jak przybyli z Wilna – pierwszy Rektor UMK, prof. Ludwik Kolankowski, pierwszy prorektor UMK, prof. Władysław Dziewulski, pierwszy dziekan Wydziału Humanistycznego , prof. Konrad Górski, pierwszy dziekan Wydziału Matematyczno- Przyrodniczego, prof. Jan Prüffer, pierwszy dziekan Wydziału Sztuk Pięknych, prof. Bronisław Jamontt, organizator i pierwszy Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej, dr Stefan Burhardt, a także profesorowie: Janina Hurynowicz, Wilhelmina Iwanowska, Tadeusz Czeżowski, Henryk Elzenberg i wielu innych.

W trudnych warunkach powojennych nie było możliwości powołania organizacji lub stowarzyszenia skupiającego ludzi związanych z Wilnem

i Wileńszczyzną pochodzeniem, życiem i uczuciem.

Dopiero po wielu latach w wyniku dokonujących się zmian politycznych powstała możliwość zrealizowania tych marzeń. Dnia 11 października 1988 roku na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika z inicjatywy Wiesława Żurowskiego spotkały się następujące osoby: prof. Wilhelmina Iwanowska, doc. Ludmiła Reszko, doc. Teresa Gilas, prof. Leon Jeśmanowicz, prof. Jacek Karwowski, prof. Sławomir Kalembka, doc. Stanisław Pruski, dr Michał Wazgird i mgr Wiesław Żurowski.

To spotkanie zaowocowało powstaniem Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej, które zostało zarejestrowane już 17 listopada 1988 roku

Jednym z celów statutowych było – *Utrwalanie wiedzy o przeszłości*

i współczesności Wilna i Ziemi Wileńskiej. W dniu 14-go stycznia 1989 roku

w Instytucie Fizyki UMK, z udziałem ponad 400 osób odbyło się Walne Zebranie

Towarzystwa, na w którym wybrano Władze Towarzystwa i zatwierdzono Statut.

Prezesem Honorowym została jednogłośnie wybrana prof. Wilhelmina Iwanowska,

a Prezesem Zarządu Głównego prof. Sławomir Kalembka, późniejszy Rektor UMK.

Pierwszym Członkiem Honorowym został J. Eminencja Kardynał Henryk Gulbinowicz.

Przyjęto jako teren działania obszar byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego.

W pierwszych miesiącach działalności Towarzystwo posiadało już ponad

20 Oddziałów w Polsce i liczyło ponad 25 tys. członków

Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej na trwałe wpisało się życie

Miasta Torunia, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Województwa Kujawsko

Pomorskiego i Kraju. Wielu Członków Towarzystwa zostało uhonorowanych przez

Władze Samorządowe Miasta Torunia – Tytułem Honorowy Obywatel Torunia,

Wielu z nich ma w Toruniu swoje ulice. Na wniosek Towarzystwa Miłośników

Wilna i Ziemi Wileńskiej i Oddziału Kujawsko Pomorskiego Stowarzyszenia - Wspólnota

Polska, Rada Miasta Torunia nadała trzem ulicom w miasteczku uniwersyteckim nazwy - Wileńska, Lwowska i Krzemieniecka.

Podczas obchodów 25 –tej Roczniczy powstania Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w dniu 12 kwietnia 2014 roku, w Sali im. Prof . Ludwika Kolankowskiego w Collegium Maius UMK w obecności Prezydenta Miasta Torunia Pana Michała Zaleskiego oraz przedstawicieli Władz Wojewódzkich , Sejmiku Kujawsko – Pomorskiego i przedstawicieli Towarzystwa z całego Kraju, został zgłoszony wniosek o uhonorowanie Profesorów i Pracowników Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie , którzy przybyli do Torunia i tworzyli Uniwersytet Mikołaja , gdzie również powstało Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej - **TABLICĄ PAMIĄTKOWĄ** na Dworcu Głównym PKP. Dzięki przychylności Pana Prezydenta Michała Zaleskiego , który życzliwie ustosunkował się do tej propozycji , a także Rady Miasta Torunia, Rektora i Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i Ludzi dobrej woli , Tablica Pamiątkowa jest dzisiaj odsłaniana na Dworcu Głównym PKP w Toruniu, gdzie przybywali z Wilna, z Uniwersytetu Stefana Batorego Profesorowie i Pracownicy Administracyjni, którzy tu znaleźli swój drugi dom i tworzyli Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Odślonięciu tablicy towarzyszy piękna wystawa prac młodych artystów, laureatów konkursu: **Toruń w Wilnie, Wilno w Toruniu.**

„ TORUŃ PAMIĘTA O WILNIE ”

Dziękuję Państwu !

Józef Szyłejko
Prezes Zarządu Głównego
Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej

